

OD REDAKCJI

W niniejszym zeszycie *Przeglądu Socjologicznego* proponujemy lekturę artykułów odnoszących się w różny sposób do relacji między socjologią i psychologią. Mamy nadzieję, że problematyka ta, jak również zagadnienie relacji między socjologią i innymi dyscyplinami naukowymi, a także kwestia szans i barier rozwoju socjologii, będą na łamach *Przeglądu Socjologicznego* kontynuowane, a prezentowany zeszyt dostarczy impulsów dla powstania nowych tekstów odnoszących się do tej tematyki.

W latach ostatnich, w ramach promocji badań inter- i multidyscyplinarnych, socjologia niejako wraca do swej prehistorii, coraz częściej szukając inspiracji w innych dyscyplinach wiedzy naukowej. W owym ponownym otwarciu na kompleksowe, wielowątkowe podejścia badawcze psychologia po raz kolejny wkracza do głównego nurtu socjologicznych analiz. Powstaje pytanie, które najprościej można byłoby sformułować następująco: czy to dobrze, czy źle? Zawarte w tym zeszycie teksty udzielają różnych odpowiedzi na tak postawione pytanie.

Pierwszy blok tekstów, przygotowany przez Jerzego Stachowiaka, po raz pierwszy w języku polskim przedstawia perspektywę tzw. psychologii dyskursowej (*discursive psychology*). Obfitość dorobku publikacyjnego tego nurtu kontrastuje z jego dotychczasową, praktyczną nieobecnością w polskiej debacie naukowej. Zeszyt otwierają tłumaczenia dwóch artykułów autorstwa Dereka Edwardsa, jednej z głównych postaci psychologii dyskursowej, wykonane przez Jerzego Stachowiaka. Z uwagi na swoistości terminologii stosowanej w tym nurcie badawczym, teksty te poprzedza „Słowo od tłumacza”, zawierające wprowadzenie do lektury tekstów Edwardsa. Natomiast do tłumaczeń dołączamy artykuł Jerzego Stachowiaka, pierwsze w języku polskim szersze opracowanie głównych założeń psychologii dyskursowej. Dla uniknięcia nieporozumień, autor artykułu, prócz założeń głoszonych przez psychologię dyskursową, omawia także rejestr tez, od których psychologia dyskursowa się dystansuje. Radykalizm założeń tej perspektywy badawczej może skłaniać z jednej strony do polemik, a z drugiej zaś strony do pytania, czy owe radykalne założenia psychologia dyskursowa w istocie realizuje. Łamy *Przeglądu Socjologicznego* są otwarte na dyskusję na tematy.

Drugi blok tekstów rozpoczyna artykuł Katarzyny Bieleckiej, w którym autorka analizuje, nie zawsze uświadamiany, splot promocji dbania o zdrowie poprzez aktywność fizyczną z ideologią neoliberalizmu. Tekst ten wpisuje się

w intensywnie rozwijany w socjologii światowej nurt badań nad typem jednostki, na której zapotrzebowanie zgłasza polityka neoliberalna. Olga Żukowicz rekonstruuje i komentuje doświadczenia pacjentów objętych leczeniem zdrowia psychicznego. Pacjenci, którzy wymagają przecież szczególnej opieki, narażani są w toku leczenia na dodatkowe, trudne doświadczenia, które nie sprzyjają polepszeniu ich psychicznej kondycji. Doświadczenia te obejmują poczucie niepewności, uzależnienie leczenia od własnych zasobów finansowych, a także – odbierany jako niewłaściwy – stosunek specjalisty do pacjenta.

W dziale recenzji Xawery Stańczyk omawia książkę Macieja Frąckowiaka pt. *Obrazy, które mogą*, poświęconą społecznej roli fotografii. Autor recenzji w interesujący sposób komentuje analizowane przez Frąckowiaka, niewolne od ambiwalencji, przesunięcie od reprezentacyjnej do sprawczej funkcji fotografii, oraz poszukiwania nowego języka analitycznego, który temu przesunięciu mógłby sprostać.